

Program Prac konserwatorskich

Fryz „Alegoria życia ludzkiego” K. Młodzianowskiego 1910r.,

Muzeum Bolesława Prusa, ul. Stanisława Augusta Poniatowskiego 39

w Nałęczowie

Lubelski Wojewódzki
Konserwator Zabytków
dr Dariusz Kopciowski

Zleceniodawca : Urząd Miejski w Nałęczowie, ul. Lipowa 3, 24-150 Nałęczów

Autor opracowania: Konserwator Dziej Sztuki Małgorzata Wiciejowska-Stankiewicz

Lublin, sierpień 2024

Lubelski Wojewódzki
Konserwator Zabytków
ul. Archidiakońska 4
20-113 Lublin
tel./fax 81 532-90-30, 81 532-59-37

ZAŁĄCZNIK
do pisma / postanowienia / decyzji
organu ochrony zabytków
znak .....
z dnia ..... 09-09-2024 .....
Dr. 5144.29.1.2024. K.M. 1

MAŁGORZATA WICIEJOWSKA - STANKIEWICZ

KONSERWATOR DZIEŁ SZTUKI

ul. Żelazowej Woli 14A/20, 20-853 Lublin

wiciejowska.stankiewicz@gmail.com

upr. nr 3/K/94

tel. +48 607 32 90 97

Program prac konserwatorskich przy obrazie fryzowym autorstwa

Kazimierza Młodzianowskiego ps. Dąbrowa, Nałęczów

I. Opis obiektu i stan zachowania

Obiekt: obraz olejny „Alegoria życia ludzkiego” na płótnie lnianym, fryz trzyczęściowy (pięć brytów) na krośnie sosnowym

Powierzchnia ogólna: 14,06 m²

Autor : Kazimierz Młodzianowski ps. Dąbrowa (1880-1928)

Datowanie obrazu : 1910 r., malowany początkowo w Paryżu a skończony w Nałęczowie.

Wymiary : 3 segmenty o wymiarach : 129 x 785, 129 x 120, 129 x 187 cm

Miejsce ekspozycji : Muzeum Bolesława Prusa, Nałęczów ul. Poniatowskiego 39

Numer Rejestru Zabytków : V-7/55/70

Fryz jest po renowacji wykonanej w 1984 r., przez konserwatora Piotra Dybalskiego. Dokumentacja powykonawcza znajduje się w MKD Kazimierzu Dolnym pod nr 2138DT. Oryginalne płótno było zszyte z 7 brytów. Obraz namalowano na cienkim, gęsto tkanym płótnie lnianym o gęstości wątku i osnowy 12x15 na cm². Płótno gruntowane było metodą fabryczną, białą zaprawą olejną. Warstwa malarska jest wykonana w technice olejnej, alla prima, gładko i cienko. Obraz został zdublowany na płótno lniane na masę woskowo-żywiczną. Założono kity emulsyjne. Płótno jest naciągnięte na poprawione krosna. Krawędzie zostały zabezpieczone masą woskową, a część została zamaskowana białymi listewkami.

Obecnie na licu widoczne są pociemniałe partie malarskie, zwłaszcza na jasnych tłach nieba oraz w miejscach zszycia płócien. Warstwa malarska jest pociemniała, co może wynikać z naturalnego procesu ciemnienia pigmentów oraz ciemnienia werniksu.

Obecnie obiekt jest eksponowany w dobrych warunkach, można byłoby wykonać usunięcie pociemniałego werniksu oraz doczyszczanie warstwy malarskiej.

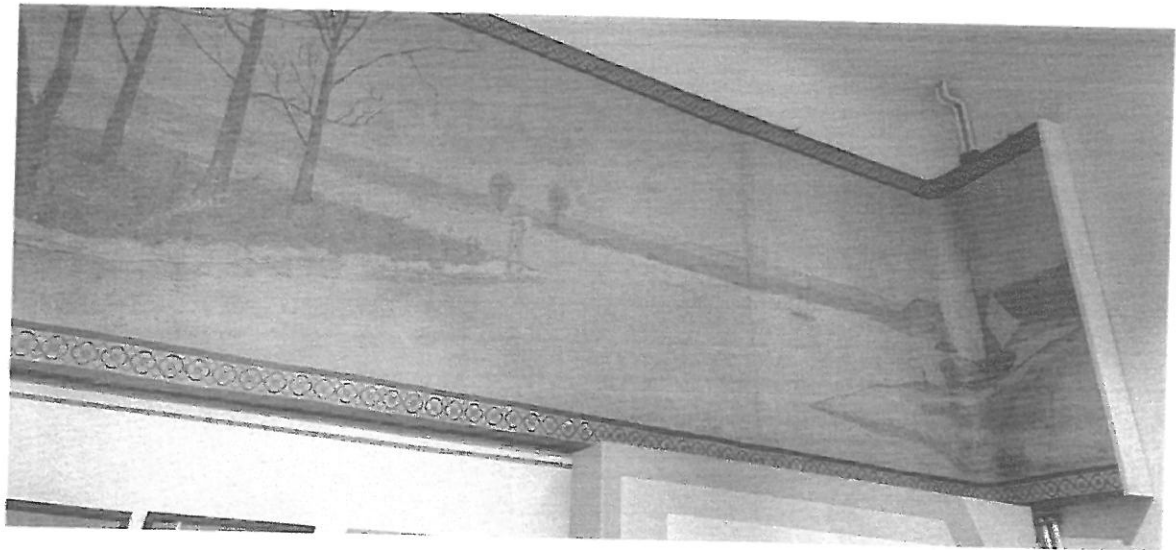
Zasadnym byłoby poprawienie estetyki dwóch brytów narożnych poprzez zamontowanie listewek maskujących krawędzie. Nie należy przysłaniać fryzu tablicami ekspozycyjnymi.

II. Program Prac Konserwatorskich

1. Zdjęcie fryzu ze ściany, przewiezienie do pracowni lub w pomieszczenia wskazanego przez Inwestora
2. Zdjęcie płócien z krosien
3. Oczyszczenie warstwy malarskiej, po wykonaniu prób z różnymi odczynnikami
4. Założenie i opracowanie kitów w miejscach ubytków
5. Naciągnięcie płócien na krosna, zamontowanie listewek maskujących krawędzie
6. Założenie warstwy werniksu retuszarskiego
7. Retusz warstwy malarskiej i werniks zabezpieczający (półmat)
8. Zamontowanie na ścianie

Wyrażam zgodę na wykorzystanie mojego autorskiego programu do realizacji przez innego wykonawcę.

Konservator Dziel Sztuki
M. Wiciejowska-Stankiewicz
mgr Małgorzata Wiciejowska Stankiewicz

Widoczne są pociemniałe retusze w tle nieba i na miejscu zszycia płócien.

Widoczny brak listewek maskujących krawędzie.